

ΤΟΥ Μιχάλη Κρητικού

News analysis

Το τέλος της παιδικής αθωότητας και η ανάγκη εθνικής στρατηγικής

Τελευταία γίνεται λόγος για το κατά πόσο ο αχανής χώρος του ελληνικού Διαδικτύου αποτελεί έναν διαθλαστικό φακό των κοινωνικών δυναμικών. Είναι το ελληνικό Διαδίκτυο μια αντανάκλαση μόνο των πιο σκοτεινών ή τοξικών πλευρών της κοινωνίας μας ή μήπως αποτελεί καθρέφτιμα των παθογόνων της, επιβεβαιώνοντας την περίφημη ρήση της Γαλάτειας Καζαντζάκη; Πώς θα μπορούσε άλλωστε ο ψηφιακός μας κόσμος να είναι φτιαγμένος από διαφορετικά υλικά σε σχέση με εκείνα που συναπαρτίζουν την κοινωνία μας; Όταν όλες οι έρευνες καταδεικνύουν ότι η βία στο οικογενειακό περιβάλλον και ο σχολικός εκφοβισμός απέναντι σε μαθητές

και καθηγητές έχουν αυξηθεί κατακόρυφα (6 στους 10 δηλώνουν ότι έχουν δεχτεί εκφοβισμό ως παιδιά και έφηβοι), πώς περιμένουμε αυτά τα φαινόμενα να μείνουν εκτός Διαδικτύου; Όταν οι κοινωνικές δομές υπολειπονται και οι αρμοδιότητες για την προστασία του παιδιού είναι κατακερματισμένες, πώς θα μπορούσαμε να περιμένουμε τη συντονισμένη και υπεύθυνη καθοδήγηση και προστασία των πιο ευάλωτων τμημάτων της κοινωνίας μας στο ψηφιακό περιβάλλον; Ειδικά όταν έρευνες δείχνουν ότι τα περισσότερα παιδιά πέφτουν θύματα εκβιασμού από χάκερ οι οποίοι τους ζητούν να δημιουργήσουν υλικό σεξουαλικού περιεχομένου για να ξεκλειδώσουν τους λογαριασμούς τους;

Όταν τα παιδιά μεγαλώνουν σε ένα περιβάλλον ανασφάλειας που δεν ευνοεί τον αυτοσεβασμό και απουσιάζουν οι συμβουλευτικές δομές ψυχικής υγείας και σχολικού προσανατολισμού, θα ήταν ουτοπικό να ζητούμε παρόμοιες λύσεις και δραστηριότητες παρεμβάσεις στον αχατογράφητο χώρο του Διαδικτύου. Με άλλα λόγια, οι παραβατικές ή ανήθικες συμπεριφορές που παρατηρούνται στο Διαδίκτυο δεν μπορούν να προσεγγίζονται ξεχωριστά από τα προβλήματα, τις προκλήσεις και τα αδιέξοδα που βιώνουν οι νέοι σε καθημερινό επίπεδο. Ειδικά σε μια χώρα όπου ενώ είναι τρίτη στην Ευρώπη στην παιδική φτώχεια, πρώτη στους δείκτες παιδικής παχυσαρκίας και στις χαμηλότερες θέσεις του διεθνούς προγράμματος PISA για τις μαθητικές επιδόσεις, απουσιάζει ένα ολοκληρωμένο εθνικό πλαίσιο για τη στοχευμένη προστασία του παιδιού. Επομένως, απαιτείται η άμεση διαμόρφωση μιας στιβαρής εθνικής στρατηγικής για «ένα Διαδίκτυο φιλικό προς τα παιδιά». Μια τέτοια στρατηγική θα πρέπει να εδράζεται 3 βασικούς πυλώνες:

- 1) Τη δημιουργία ενός μηχανισμού που θα διευκολύνει την υποβολή καταγγελιών και αναφορών σε σχέση με τον διαδικτυακό εκφοβισμό παράνομου και επιβλαβούς περιεχομένου μέσω μιας εύκολης διαδικτυακής διαδικασίας.
- 2) Τη θέσπιση ενός επίτροπου ηλεκτρονικής ασφάλειας που θα έχει εξουσίες που θα σχετίζονται με την προστασία των ανηλίκων στο Διαδίκτυο και θα παρέχει βοήθεια στα θύματα κυβερνοεκφοβισμού.
- 3) Τη θεμελίωση ενός εθνικού προτύπου για την επιγραμμική επαλήθευση της ηλικίας όσων παιδιών πλοηγούνται στο Διαδίκτυο.

Η χάραξη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής πρόληψης θα πρέπει να βασίζεται στην τεχνολογική εκπαίδευση γονέων και παιδιών και κυρίως σε μια λογική «υποστηρικτικής γονικής μέριμνας» στον διαδικτυακό κόσμο. Ταυτόχρονα, χρειαζόμαστε μια νέα μορφή διαλειτουργικότητας ανάμεσα στην οικογένεια, το σχολείο και τις υπηρεσίες ψυχικής υγείας που θα δημιουργήσει ένα αραγές δίκτυο ασφάλειας ικανό να δράσει με τρόπο συντονισμένο τόσο προληπτικά όσο και επεμβατικά.

Ο δρ Μιχάλης Κρητικός είναι ερευνητής του **ΕΛΙΑΜΕΠ** και επίκουρος καθηγητής σε θέματα Τεχνητής Νοημοσύνης και Ψηφιακής Μετάβασης στη Σχολή Διακυβέρνησης του Ελεύθερου Πανεπιστημίου των Βρυξελλών

